

5. TEMA DEĞERLENDİRME SORULARI

BERABERLİĞİN GETİRDİĞİ

Padişah bir gün üç oğlunu sırayla yanına çağırır. Büyük olanın eline sağlam ipe sarılmış bir deste ok verir ve kırmamasını ister. Uğraşır, didinir ama nafile... Oklar kırılmaz. İkinci oğlu yanına geldiğinde, ondan da aynısını ister ama o da oku kıramaz. En son küçük kardeş gelir ve ona da aynısını söyler. Küçük kardeş önce oklara, sonra ağabeylerine bakar. Destenin içinden bir ok çıkarır kırar. Sonra iki, üç derken bütün oklar kırılmıştır.

Padişah da: "İşte oğullarım. Eğer benden sonra birlik ve beraberlik içinde olursanız: bütün dünya bir araya gelse, sizi kimse yenemez. Ama aranızda fitne, kin, nefretlik düşmanlık girerse, bu dünyada iz bırakmadan yok olup gidersiniz."

Cengiz Erşahin
Başarı Öyküleri

A. 1-4. soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

1. Çocuklar okları niçin kıramamıştır?

Oklar deste hâlinde olduğu için kıramamıştır.

2. Küçük kardeş, okları kırmak için nasıl bir yol izlemiştir?

Okları desteden teker teker çıkararak kırmıştır.

3. Padişahın oğullarına hangi öğüdü verdiğini parçadan belirleyerek yazınız.

Birlik ve beraberlik içinde olursanız sizi kimse yenemez.

4. Bu metni en iyi anlatan atasözü aşağıdakilerden hangisidir? İlgili kutucuğu işaretleyiniz.

Allah sabırlı kulunu sever.

Birlikten kuvvet doğar.

Emek olmadan yemek olmaz.

Ağaç yaş iken eğilir.

X

B. A sütununda bazı deyimlerin anlamları, B sütununda ise bu deyimlerin kullanıldığı cümleler verilmiştir. Bu deyimleri belirleyerek örnekteki gibi ilgili yerlere yazınız.

A	B
1. Karmaşık bir biçimde yayılıp genişlemek. (dal budak salmak)	Bu sorun daha fazla dal budak salmadan bir an önce çözülmeli.
2. Korkudan ayakta duramayacak duruma gelmek. Dizlerinin bağı çözülmek	Çoban köpeğini görünce dizlerinin bağı çözüldü.
3. Farkında olmadan karşısındakini kıracak ya da kötü bir sonuca yol açacak söz söylemek, davranışta bulunmak. Çam devirmek	Onun çam devirmede üstüne yok, çok dalgındır.
4. Davranış ve yetenekleriyle ilgi ve önem kazanmak. Göze girmek	Ev işlerindeki becerisiyle herkesin gözüne girmeyi başardı.
5. Çok öfkelenmek, olan bitenler karşısında taşkınlık göstermek. Çileden çıkmak	Ben çileden çıkmadan çabuk terk edin burayı, diye onları uyardı.
6. Genişleyip yayılmak, gittikçe büyüyerek karışık bir durum almak. Dallanıp budaklanmak	İş dallanıp budaklanmadan başınızın çaresine bakın.

C. Aşağıdaki sorularda istenenleri yapınız.

1. Aşağıda "sürmek" kelimesinin anlamının yanlış verildiği cümleyi belirleyip ilgili kutucuğu işaretleyiniz.

- a. Çoban, koyunları yeşil otlaklara doğru sürdü (Önüne katıp götürmek).
- b. Çok sürmez, her şey düzelir (Zaman geçmek).
- c. İthal ürünleri pazara sürdüler (Bir malı satışa sunmak, piyasaya çıkarmak).
- ç. Her odanın ziyareti bir saat sürmüştü (Herhangi bir durumun içinde bulunmak).

2. Aşağıda verilen cümlelerdeki yazım yanlışlarını bulup ilgili kutucuğu işaretleyiniz.

- a. Güpe gündüz komşunun evine girmişle
- b. Düpedüz sen bu işten anlamazsın, diyor.
- c. Sabah mas mavi bir gökyüzüne uyandım.
- ç. Sapsarı yapraklar yolları kaplamıştı.
- d. Çepeçevre sarmıştı düşman kalenin etrafını.

3. Niçin hep birlikte barış ve uyum içinde yaşamayalım? Hepimiz aynı yıldızlara bakıyoruz, aynı gezegenin üzerindeki yol arkadaşlarıyız ve aynı gökyüzünün altında yaşıyoruz. Biz el eleyken daha mutlu ve daha umut dolu yarınlara ulaşacağız.

Genel ağıdan alınmıştır.

(Kısaltılmıştır.)

Bu metinde nelere değinilmiştir? Yazınız.

Hep birlikte barış ve uyum içinde yaşamamız gerektiğine.
Birlik içindeyken daha mutlu ve umut dolu günlere ulaşacağımıza değinilmiştir.

(4 ve 5. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.)

- (I) Dibine kurulduğu ağacın başında hayatını meyve yiyerek sürdüren kumru, dişi aslana demiş ki:
- (II) Dişi aslan (...) avlanmaya son vermiş, et yemeyi terk edip meyvelere dadanmış.
- (III) Bunlardan beslenen hayvanlara yazık değil mi? Sen dengeyi bozar da onların payına düşen rızka dadanırsan kısa zamanda açlıktan helak olmaz mı bu zavallılar?
- (IV) — Bu yıl su olmadığı için ağaçlar meyve vermedi sanıyordum. Oysa ağaçlar meyve vermiş de senin buraya dadanmandan ötürü ortalıkta meyve kalmamış! Sen et yijicisin, Allah'ın sana taksim ettiği rızkı terk ettin, başkalarının payına düşene dadandın!
- (V) Dişi aslan kumrunun sözlerinden etkilenerek meyve yemeyi de bırakmış, ot yemeye başlamış.

*Beydaba
Kelile ve Dimne
haz: Abuzer Kalyon
(Kısaltılmıştır.)*

4. Numaralanmış ifadeleri anlamlı bir metin oluşturacak şekilde sıralayınız.

- II, I, IV, III, V

5. Bu metinde verilmek istenen ileti aşağıdakilerden hangisidir? İlgili kutucuğu işaretleyiniz.

- a. Bazı eylemler farkında olmadan başkalarına zarar verebilir.
- b. Farklı gıdaları tüketmek kimi zaman faydalı olmayabilir.
- c. Canlılar arasında yaşam mücadelesini güçlü olanlar kazanır.
- ç. Canlılar arasındaki iletişim insanlardaki kadar sağlıklı değildir.

6. Ozan: Yarn sınıfça bir şiir dinletisi sunacağız.

Zehra: Biz de geçen hafta düzenledik.

Ozan: Hatırlıyorum, sizin sınıf çok başarılıydı. Bana neler önerirsin?

Zehra: dikkat etmelisin.

Bu konuşmada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez? İlgili kutucuğu işaretleyiniz.

Kelimelerin telaffuzuna

Vurguya

Yüksek sesle okumaya

Tonlamaya

7. Aşağıda Ankara pilavının malzemeleri ve hazırlanışı verilmiştir.

Malzemeler

Yarım kilo kuşbaşı et
1 paket arpa şehriye
1 çay bardağı sıvı yağ
1 yemek kaşığı tereyağı
4-6 kişilik
Hazırlama: 25 dk.
Pişirme: 20 dk.

ANKARA PİLAVI

Hazırlanışı

Bir tencereye kuşbaşı etleri konduktan sonra tencerenin ağzı kapatılır. (1) Et, suyunu bırakıp çekinceye kadar karıştırılır. (2) Et, suyunu iyice çekince tencereye sıvı yağ ve tereyağı eklenerek kavrulur. (3) Rengi dönüp kavrulmuş şehriyenin üzerine isteğe göre tuz eklenerek şehriyenin üzerini geçecek kadar sıcak su ilave edilir. (4) Pilav, suyunu çekene kadar pişirilir ve altı kapatılarak dinlendirilir.

Hazırlanış aşamalarının tamamlanması için numaralanmış yerlerden hangisine "Kavrulmuş etin üzerine şehriye eklenerek etin yağında şehriyeler kavrulur." cümlesi getirilmelidir? İlgili kutucuğu işaretleyiniz.

 1 2 3 4

8. Aşağıdaki noktalama işaretleri belirtilen işleve uygun kullanılmışsa başına "D", kullanılmamışsa "Y" yazınız.

- D** Benim adım nokta. Tamamlanmış cümlelerin sonunda kullanılırım.
Örnek: İlk olarak eşyaları yerleştirmeliyiz.
- Y** Benim adım kısa çizgi. Hecelerin gösterilmesi için kullanılırım.
Örnek: Ankara-İzmir yolunda yoğun bir trafik vardı.
- D** Benim adım tırnak işareti. Özel olarak vurgulanmak istenen sözlerin başında ve sonunda kullanılırım.
Örnek: Burnunun ucunda siyah bir "ben" vardı.
- D** Benim adım yay ayraç. Bir söze alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırmak için kullanılan ünlem işaretinin başında ve sonunda bulunurum. **Örnek:** O, çok çalışkan (!) biriydi.